

Kácení u silnic opět roste. Za tři pokácené stromy se vysadí jen dva nové, ukazuje statistika Arniky

19.11.2025 - Lluboš Pavlovič | Arnika

V roce 2024 vzrostl počet stromů vykácených u krajských silnic. Padlo jich celkem 22 898, což je o 1 408 více než v roce 2023. Vyplývá to z nejnovější statistiky, kterou sběrem dat od krajských správ silnic sestavila organizace Arnika.

Dlouhodobý trend naznačuje také znepokojivý nepoměr: od 1. října 2003 do konce roku 2024 zmizelo u krajských silnic nejméně 370 885 stromů. Silničáři přitom evidují výsadbu pouhých 225 574 stromů. Zjednodušeně řečeno, na tři vykácené stromy připadají sotva dva nově vysazené.

Arnika upozorňuje, že celková čísla mohou být ve skutečnosti ještě mnohem vyšší. Na celostátní úrovni neexistují souhrnné přehledy; Arnika musí data získávat každoročně složitým dotazováním u jednotlivých krajských správ silnic. Metodika evidence je však nejednotná, neexistuje pro ni jednotný standard a některé správy poskytly v minulosti jen částečné údaje. Přehled navíc nezahrnuje silnice I. třídy a dálnice (ve správě ŘSD) ani místní a účelové komunikace. Chybí také systematická evidence, kolik z oněch 225 tisíc evidovaných sazenic skutečně roste, jelikož většina krajů (kromě čtyř) nevede žádnou databázi dřevin ve své správě.

“Zkušenosti Arniky, která se začala situací kolem silnic v naší krajině komplexněji zabývat kolem roku 2009, ukazují, že prosadit systémové změny trvá roky, spíš desetiletí. Zatím jsou místa pro stromy zabírána ve jméno jiných, se zdravou krajinou neslučitelných zájmů. Jednou obsazené pozice se jen velmi těžko získávají zpět. Určitou nadějí jsou iniciativy některých krajských správ silnic, kdy se v základní struktuře organizace objevil post arboristy, nebo kdy se s jasně definovanými pravidly rozjela spolupráce se spolky sázejícími stromy podél silnic, a v poslední době také pravidelná pracovní setkání s tématem udržitelnosti doprovodné silniční zeleně,” říká odbornice na ochranu stromů v krajině Marcela Klemensová, vedoucí kampaně Zachraňme stromy nevládní organizace Arnika.

Analýza za samotný rok 2024 ukázala výrazné regionální rozdíly. Pozitivně lze hodnotit Ústecký, Středočeský a Olomoucký kraj, kde správy silnic vykázaly nejvíce výsadeb a za každý vykácený strom nahradily alespoň jeden nový. Arnika však dodává, že není jisté, jaká bude reálná úspěšnost těchto výsadeb. Podle odborníků totiž bez odpovídající a důsledné následné péče uhynie více než 60 % mladých stromků dříve, než mohou v krajině plnit své ekosystémové funkce.

Tragická situace naopak přetrvává v Královéhradeckém kraji, který v kácení "vede" stejně jako v roce 2023. Zde padlo 5 209 stromů, ale vysazeno bylo jen 1 171. To představuje nejhorší poměr v republice: téměř devět pokácených stromů na pouhé dva vysazené.

Data také potvrzují dlouhodobý problém, že náhradní výsadba se často neděje na stejném místě. V roce 2024 bylo 11,4 % stromů vysazeno zcela jinde, než kde se kácelo. Hlavními překážkami pro obnovu alejí přímo u silnic zůstávají nevyřešené vztahy s vlastníky sousedních pozemků. Správci silnic také často argumentují nedostatkem financí na následnou péči o stromy či údajným snižováním výnosů na sousedních zemědělských pozemcích.

Arnika připomíná, že ačkoliv v roce 2024 došlo k některým legislativním změnám, v praxi se zatím

neprojevují. Novela zákona o pozemních komunikacích sice umožňuje sázet stromy blíže k hranici pozemku (0,5 m místo 3 m), aplikační praxe je však problematická a někdy se vlastníci sousedních pozemků domáhají dokonce odstranění již vysázených stromů.

Řešení přitom měly přinést i národní strategické dokumenty. Aktualizovaný Národní akční plán adaptace na změnu klimatu (pro 2021–2025) stanovil konkrétní úkoly pro Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo dopravy, jako je příprava ekonomických nástrojů pro výkupy pozemků nebo metodika pro péči o zeleň. Podle oficiálního hodnocení MŽP však tyto klíčové úkoly nejsou plněny, nebo se na nich ani nezačalo pracovat, často kvůli neshodám mezi ministerstvy. Zatímco aktualizace technických dokumentů pro vysazování a následnou péči o silniční vegetaci byla zahájena, klíčový bod pro výkupy pozemků zůstává kvůli neshodě resortů zablokovaný.

Více informací najdete na stránkách Arniky ZDE.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/kaceni-u-silnic-opet-roste-za-tri-pokacene-stromy-se-vysadi-je-n-dva-nove-ukazuje-statistika-arniky>